

25 februari 2016

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum]
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. S. van Schaik, advocaat te Uden

tegen:

[naam],
geboortedatum onbekend,
wonende te [plaats],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tot zijn uittreden op [datum] verbonden geweest aan de Congregatie der Broeders van Liefde te Eindhoven.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 23 juli 2015.

Op 13 augustus 2015 is bij de griffie een reactie op het klaagschrift ingekomen van broeder [naam], Provinciaal Overste van de Congregatie der Broeders van Liefde. Het verweerschrift van de heer [naam] is als bijlage bij de reactie op klaagschrift gevoegd.

Op 14 januari 2016 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mevrouw mr. S. van Schaik.

Aangeklaagde is verschenen samen met zijn echtgenote. Namens de Congregatie is verschenen broeder [naam], Provinciaal Overste.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager is geboren in [jaar]. In zijn jeugd heeft klager gedurende zeven jaren op [internaat] gewoond, van 1963 tot en met 1970, alwaar aangeklaagde werkzaam was als groepsleider. Klager kan zich nog goed herinneren dat hij in deze periode in verschillende paviljoens gewoond heeft zoals “[naam]” en “[naam]”. Ieder Paviljoen werd geleid door twee groepsleiders die in beginsel steeds bij hetzelfde paviljoen werkzaam waren.

2.2 In de periode 1963-1965 is klager slachtoffer geworden van seksueel misbruik door aangeklaagde. Klager stelt dat aangeklaagde gedurende een aantal maanden in deze periode een

aantal keer het geslachtsdeel van klager heeft betast en -andersom- klager gedwongen heeft zijn geslachtsdeel aan te raken. In de herinneringen van klager heeft het seksueel misbruik zeker drie á vier keer plaatsgevonden. De eerste keer kan klager zich goed herinneren. Hij zat in de recreatiezaal met aangeklaagde naast zich, die vervolgens de hand van klager op zijn (aangeklaagdes) geslachtsdeel legde. De tweede keer ging aangeklaagde verder. Tijdens het uitvoeren van corvee heeft aangeklaagde het blote geslachtsdeel van klager betast. Een soortgelijke situatie heeft zich volgens klager nog één á twee keer herhaald. Het misbruik stopte nadat aangeklaagde niet langer woonachtig en werkzaam was op [internaat].

2.3. De verdere schooltijd van klager is in zijn beleving normaal verlopen. Klager heeft ruim 30 jaar als [vak]gewerkt en heeft daarna diverse management functies bekleed. Hebben de ervaringen met aangeklaagde weinig tot geen invloed gehad op het gebied van werk en opleiding, dit bleek echter anders te zijn op het gebied van relaties en intimiteit. Klager had rond zijn middelbare schoolperiode en erna moeite met het aangaan van relaties en was terughoudend ten opzichte van intimiteit. Klager is van mening dat aangeklaagde door zijn gedrag een verkeerd voorbeeld heeft gegeven en ernstig misbruik heeft gemaakt van zijn positie. Er is zelfs een periode geweest waarin klager het gedrag van aangeklaagde kopieerde, hetgeen leidde tot seksuele uitpattingen, zoals wederzijds betasten van elkaars geslachtsdeel door scholieren onderling en zelfs het betasten van zijn oudste zus.

2.4 Klager heeft zo'n zes jaar geleden een aantal trainingen gevolgd ([naam]) in het kader van problemen in de relatie met zowel zijn vrouw als zijn kinderen. De echtgenote van klager heeft verklaard dat zij de afgelopen jaren met tussenpozen door haar echtgenoot op de hoogte is gesteld van de ervaringen van klager op [internaat].

2.5. Klager wenst begrip, erkenning en excuses te krijgen voor hetgeen hem door aangeklaagde is aangedaan. Daarnaast wenst klager de schade die hij heeft opgelopen als gevolg van het ondervonden seksueel misbruik, zowel materieel als immaterieel, vergoed te krijgen.

3. Het verweer/ De reactie (zakelijk weergegeven)

3.1 Aangeklaagde is nog in leven en heeft in zijn verweerschrift d.d. augustus 2015 gesteld dat hij zich geen precieze handelingen en plaats kan herinneren. Wél heeft hij kenbaar gemaakt dat er seksueel contact is geweest tussen klager en aangeklaagde. Aangeklaagde was zich er, in die periode, nog niet van bewust welke impact dit op een kind kan hebben. Aangeklaagde heeft als kind hetzelfde meegemaakt. Aangeklaagde beseft wel dat een dergelijke handeling, vanuit religieuze overwegingen, werd afgekeurd. Hier heeft hij in die tijd veel mee geworsteld en er diverse gesprekken over gevoerd met de pastor en de Provinciale Overste van de Broeders van Liefde. Aangeklaagde is zich ervan bewust dat een dergelijke gebeurtenis nooit had mogen plaatsvinden. Hiervoor biedt aangeklaagde zijn oprechte excuses aan.

3.2. De Provinciale Overste, broeder [[naam]], heeft in zijn reactie d.d. 13 augustus 2015 gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Aangeklaagde werkte van 1964 tot 1966 als surveillant op [internaat]. De feiten die klager aangeeft in zijn klaagschrift wijken derhalve, wat betreft het schooljaar 1963-1964, af van hetgeen in het archief terug te vinden is. Aangeklaagde was in het schooljaar 1964-1965 groepsleider van groep 4 en van de helft van klas 5. Het is goed mogelijk dat klager in dit schooljaar onder de verantwoordelijkheid van aangeklaagde viel.

De congregatie acht misbruik zeer verwerpelijk. Het seksueel misbruik, indien dat door de Klachtencommissie wordt aangenomen, spijt de Congregatie verschrikkelijk. Broeder [naam] wil zijn oprechte excuses aanbieden namens de Congregatie.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer drieënvijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het verstrijken van de tijd zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

Aangeklaagde heeft klager in de periode rond 1964-1965, gedurende een aantal maanden in deze periode, drie á vier keer seksueel misbruikt. De eerste keer bestond het misbruik uit het door de klager laten betasten van het geslachtsdeel van aangeklaagde over zijn broek heen. Hierna ging het misbruik verder en werd klager aan zijn blote geslacht betast door aangeklaagde. Een soortgelijke situatie heeft zich nog één á twee keer herhaald. Het misbruik stopte nadat aangeklaagde niet langer woonachtig en werkzaam was op [internaat].

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast wordt zijn verklaring ondersteund door de verklaring van aangeklaagde. Hoewel aangeklaagde zich geen details meer kan herinneren, heeft hij zowel in zijn verweerschrift als ter zitting kenbaar gemaakt dat er seksueel contact is geweest tussen klager en aangeklaagde.

Voorts heeft de Klachtencommissie acht geslagen op de verklaring van de echtgenote van klager, mevrouw [naam]. Zij heeft schriftelijk verklaard dat zij de afgelopen jaren door klager op de hoogte is gesteld van het seksueel misbruik door aangeklaagde in de periode dat hij op [internaat] heeft gewoond.

Tenslotte is er bij het Meldpunt één andere klacht bekend tegen aangeklaagde. Dit betreft de klacht onder nummer 2011T299. Klager heeft in die zaak echter om gezondheidsredenen besloten zijn klacht stop te zetten.

Op grond van vorenstaande overweegt de Klachtencommissie dat, alle feiten en omstandigheden bij elkaar en in onderling verband bezien, het aannemelijk is dat klager door aangeklaagde is misbruikt.

4.2. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 11 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand in wie hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.3. De gegroundverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan en een oprechte spijtbetuiging kunnen bijdragen aan de vermindering van dat leed. Aangeklaagde heeft daartoe een eerste stap gedaan door in het verweerschrift het leed van klager te erkennen en spijt te betuigen, hetgeen hij ter zitting nog eens heeft herhaald.

4.4. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegroundverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Provinciaal Overste van de Congregatie der Broeders van Liefde de klacht geground te verklaren, het leed van klager te erkennen en oprecht spijt te betuigen.

Dit advies is vastgesteld op 25 februari 2016 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, mr. P.R.M. van der Ven pr. en Zr. J.G.M. Verwijs, O. Praem, leden, bijgestaan door mr. R. Bongaerts, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.